

VENTSPILS VALSTSPILSĒTAS PAŠVALDĪBAS DOME

Jūras iela 36, Ventspils, LV3601, Latvija, tālr.: 63601100, e-pasts: dome@ventspils.lv, www.ventspils.lv

PASKAIDROJUMA RAKSTS

Ventspils valstspilsētas pašvaldības domes 2022. gada 30.augusta saistošajiem noteikumiem Nr. 11 “Par grozījumiem Ventspils valstspilsētas pašvaldības domes 2021. gada 5. augusta saistošajos noteikumos Nr. 1 “Par pašvaldības sociālajiem pabalstiem un to piešķiršanas kārtību Ventspils valstspilsētā””

Paskaidrojuma raksta sadaļa	Norādāmā informācija
1. Projekta nepieciešamības pamatojums	Ventspils valstspilsētas pašvaldības domes 2021. gada 5. augusta saistošajos noteikumos Nr. 1 “Par pašvaldības sociālajiem pabalstiem un to piešķiršanas kārtību Ventspils valstspilsētā” (turpmāk – Saistošie noteikumi) ir noteikta kārtība pašvaldības sociālo pabalstu saņemšanai. Attiecībā uz pensionāriem un personām ar invaliditāti, Saistošajos noteikumos noteikti divi dažādi ienākumu līmeņi: 1. ienākumu līmenis 354 <i>euro</i> mēnesī (turpmāk – 1. ienākumu līmenis): 1.1. atsevišķi dzīvojošiem pensionāriem un personām ar invaliditāti, kuriem nav likumīgo apgādnieku, ja viņu ienākumu līmenis uz vienu personu pēdējo trīs mēnešu laikā nepārsniedz 354 <i>euro</i> mēnesī, ir tiesības saņemt pabalstu aprūpei mājās; 1.2. ģimenēm, kurās visas pilngadīgās personas ir pensionāri vai personas ar invaliditāti, ja ienākumi uz vienu personu pēdējo trīs mēnešu laikā nepārsniedz 354 <i>euro</i> mēnesī, ir tiesības saņemt pabalstu pacientu iemaksu daļējai kompensēšanai; 1.3. nestrādājošiem pensionāriem un nestrādājošām personām ar III grupas invaliditāti, kuru pensijas apmērs nepārsniedz 354 <i>euro</i> mēnesī, ir tiesības saņemt pabalstu daļējai transporta izdevumu segšanai braukšanai pilsētas maršrutu autobusos; 2. ienākumu līmenis 400 <i>euro</i> mēnesī (turpmāk – 2. ienākumu līmenis): 2.1. atsevišķi dzīvojošiem pensionāriem un atsevišķi dzīvojošām personām ar invaliditāti, ja ienākumi uz vienu personu pēdējo trīs mēnešu laikā nepārsniedz 400 <i>euro</i> mēnesī, ir tiesības saņemt pabalstu personas nekustamajam īpašumam piegulošās publiskā lietošanā esošās teritorijas kopšanai; 2.2. personām, kuras sasniegušas 100 un vairāk gadu vecumu un kuru pensijas apmērs nepārsniedz 400 <i>euro</i> mēnesī ir tiesības saņemt ikmēneša pabalstu; 2.3. pensionāriem un personām ar invaliditāti, kuru pensijas apmērs nepārsniedz 400 <i>euro</i> mēnesī ir tiesības saņemt vienu reizi gadā pabalstu medikamentu un medicīnas ierīču iegādes izdevumu daļējai kompensēšanai, pabalstu atsevišķu situāciju risināšanai gada pirmajā pusē – martā/aprīlī un gada otrajā pusē – decembrī. No 01.08.2022., tiek indeksētas (palielinātas) pensijas un atlīdzības vai to daļu apmērs, ja tas nepārsniedz 534 <i>euro</i> mēnesī. Savukārt pensijām un atlīdzībām,

Paskaidrojuma raksta sadaļa	Norādāmā informācija
	kuras ir lielākas par 534 <i>euro</i>, indeksē tikai daļu no piešķirtās summas – 534 <i>euro</i>. Palielinājums ir atkarīgs gan no pensijas un atlīdzības apmēra, gan piemērojamā indeksa. Politiski represētām personām, I grupas invalīdiem un Černobiļas atomelektrostācijas avārijas seku likvidēšanas dalībniekiem tiek indeksēts viss pensijas apmērs. Pensiju un atlīdzību indeksāciju paredz likuma “Par valsts pensijām” 26. pants. No 01.08.2022. invaliditātes, apgādnieka zaudējuma pensijām un apdrošināšanas atlīdzībām tiek piemērots indekss 1,2287, neatkarīgi no apdrošināšanas stāža. Vecuma pensiju indeksācijā tiek piemēroti 4 dažādi indeksi, kas atkarīgi no personas uzkrātā apdrošināšanas stāža. Jo lielāks apdrošināšanas stāžs, jo lielāks indekss tiek piemērots. Ja personas apdrošināšanas stāžs ir: 1) līdz 29 gadiem – piemēro indeksu 1,2287; 2) no 30 līdz 39 gadiem – piemēro indeksu 1,2314; 3) no 40 līdz 44 gadiem – piemēro indeksu 1,2341; 4) 45 un vairāk gadu – piemēro indeksu 1,2369. Līdz ar ko, grozījumi Saistošajos noteikumos nepieciešami tādēļ, ka ir jāpalielina ienākumu līmeņi pašvaldības sociālo pabalstu saņemšanai, jo tos nepalielinot, daļa no līdzšinējiem pabalstu saņēmējiem var zaudēt iespēju saņemt pašvaldības sociālo palīdzību. Ja Saistošajos noteikumos noteiktais ienākumu līmenis tiek saglabāts esošajā apmērā, tiesības saņemt pašvaldības sociālos pabalstus zaudēs vairāk kā 1685 personas, kuras pašlaik tos saņem. Tādā gadījumā pensionāri un personas ar invaliditāti pensiju indeksācijas dēļ zaudētu iespēju saņemt pabalstus, kā rezultātā ievērojami pasliktinātos šo personu finansiālā situācija un dzīves kvalitāte kopumā, jo nelielais pensiju pieaugums nekompensētu ievērojamos izdevumus. Ņemot vērā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2011. gada 24. novembra spriedums lietā Nr. A420743410 SKA – 708/2011 minēto norādi, “Tiesību normas atpakaļvērsts spēks nozīmē, ka tiesību norma tiek attiecināta uz tām situācijām, kuras ir radušās vēl pirms tiesību normas spēkā stāšanās brīža, proti, tā tiek piemērota gan jau pagājušām tiesiskajām attiecībām, gan tādām, kas vēl turpinās. Tiesību normai var piešķirt atpakaļvērstu spēku vienīgi tiesību normas izdevējs. Tiesību normai var paredzēt atpakaļvērstu spēku, ja tā paredz labvēlīgākas sekas nekā iepriekš noteiktās, kā arī tad, ja ir pietiekams pamats ierobežot indivīda uzticību tiesībām. Šajā gadījumā likumdevējam ir jāparedz pārejas noteikumi.”, Saistošo noteikumu grozījumos tiek paredzēta piemērojamība sākot ar 01.08.2022, tas ir ar brīdi, kad tika noteikta pensiju indeksācija.

Paskaidrojuma raksta sadaļa	Norādāmā informācija
2. Īss projekta satura izklāsts	Saistošo noteikumu grozījumu mērķis ir palielināt šobrīd spēkā esošos ienākumu un pensiju līmeņus pensionāriem un personām ar invaliditāti pašvaldības sociālo pabalstu saņemšanai, lai nepasliktinātu šo sociāli mazaizsargāto personu grupu sociālo situāciju. Grozījumi Saistošajos noteikumos paredz noteikt sekojošus ienākumu līmeņus pensionāriem un personām ar invaliditāti sociālās palīdzības saņemšanai: 1. personām ar 1. ienākumu līmeni pabalstus būs tiesības saņemt, ja vidējie ienākumi uz vienu personu pēdējo trīs mēnešu laikā nepārsniegs 438 <i>euro</i> mēnesī; 2. personām ar 2. ienākumu līmeni pabalstus būs tiesības saņemt, ja vidējie ienākumi uz vienu personu pēdējo trīs mēnešu laikā nepārsniegs 495 <i>euro</i> mēnesī.
3. Informācija par plānoto ietekmi uz pašvaldības budžetu	Paredzams, ka palielinot ienākumu līmeņus sociālo pabalstu saņemšanai, kopējais pašvaldības sociālo pabalstu saņēmēju skaits varētu palielināties par ~30 personām. Prognozējams, ka sociālo pabalstu budžeta izdevumi palielināsies par ~3322 <i>euro</i>.
4. Informācija par plānoto projekta ietekmi uz uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā	Noteikumi uzņēmējdarbības vidi neietekmē.
5. Informācija par administratīvajām procedūrām	Saistošo noteikumu izpildi nodrošinās Ventspils valstspilsētas pašvaldības iestāde “Ventspils Sociālais dienests” (turpmāk – Sociālais dienests). Saistošo noteikumu grozījumu izpilde neietekmēs Sociālā dienesta funkcijas un uzdevumus. Personas Saistošo noteikumu piemērošanā var vērsties Sociālajā dienestā.
6. Informācija par konsultācijām ar privātpersonām	Saistošo noteikumu grozījumi izskatīti Ventspils valstspilsētas pašvaldības Sociālo lietu komisijā (22.08.2022.), kurā darbojas dažādu sabiedrības grupu pārstāvji un nevalstisko organizāciju pārstāvji. Saistošo noteikumu grozījumi izskatīti arī Ventspils valstspilsētas pašvaldības Likumības komisijā (24.08.2022.), Ekonomikas un budžeta komisijā (23.08.2022.) un Finanšu komitejā (25.08.2022.). Saistošo noteikumu grozījumu projekts un pievienotais paskaidrojuma raksts publicēts Ventspils valstspilsētas pašvaldības portālā www.ventspils.lv sadaļā Pārvalde/Domes lēmumi, un ir pieejams Ventspils valstspilsētas pašvaldības iestādē “Ventspils domes administrācija”, Jūras ielā 36, Ventspilī, kā arī Sociālajā dienestā, Raiņa ielā 10, Ventspilī, un Sociālā dienesta filiālē - Talsu ielā 39, Ventspilī.